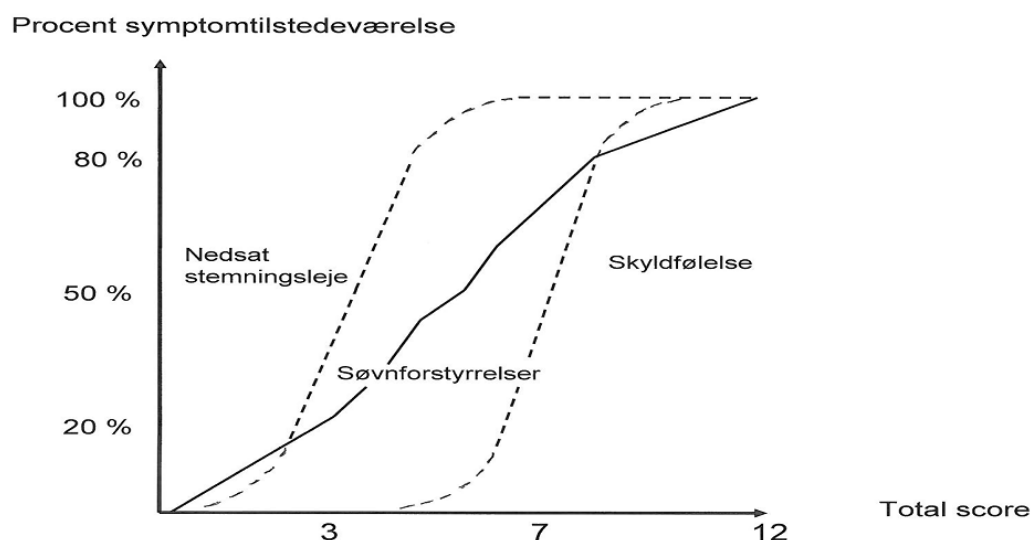

Regneeksempel 2: Raschanalyse (IRT)

Denne figur viser et eksempel modificeret efter Teasdale (1992). Modifikationen består blandt andet i, at det er tre symptomer på en depressionsskala som er vist. Hvert symptom scores fra 0 til 4, og summen burde derfor teoretisk set gå fra 0 til 12.

Man ser, at "nedsat stemningsleje" er til stede ved en total score omkring 3, idet omkring halvdelen af patienterne med en score på 3 har nedsat stemningsleje. Til gengæld er symptomet "skyldfølelse" kun til stede hos halvdelen af patienterne, når total score er omkring 7. Disse to symptomer opfylder Rasch-kravet om, at patienter der har symptomet "skyldfølelse" også har "nedsat stemningsleje". Omvendt har patienter der scorer omkring 3 alene nedsat stemningsleje, men ikke skyldfølelse.

Anderledes forholder det sig med symptomet "søvnforstyrrelser". Hos patienter med lav score, har nogle allerede søvnforstyrrelser. Ved en total score på 3 har således omkring 20% søvnforstyrrelser. Af de patienter som har et total score omkring 7, har 80% søvnforstyrrelser, men man ved ikke, om det er de samme patienter som her har skyldfølelse. De to kurver i figuren som viser "nedsat stemningsleje" og "skyldfølelse" er korrekte item-karakteristiske kurver ifølge Raschanalysen, idet de er S-formede og ikke skærer hinanden. Kurven for søvnforstyrrelser er ikke S-formet og skærer både "nedsat stemningsleje" (her svarende til at 20% med lav total score har søvnforstyrrelser) og dernæst kurven for "skyldfølelse" (nu svarende til at 20% med svær depressionstotal score ikke har søvnforstyrrelser). Derfor kan symptomet "søvnforstyrrelser" ikke siges at kunne indgå på en sådan måde, at total score er et sufficient mål for depression. HAM-D₆ med de seks forskellige depressionssymptomer opfylder Raschanalysen.

Referencer:

Teasdale TW. Psykometriske aspekter af kvantitativ testning. I: Østergaard L (ed) Undersøgelsesmetoder i klinisk psykologi. København, Munksgaard 1992 pp 112-135

Bech P. The instrumental use of rating scales for depression. *Pharmacopsychiatry* 1984; 17: 22-28

For yderligere information:

Bech, P. Klinisk psykometri. Munksgaard Danmark; 2011.